

Urząd Miejski w Morągu - skierowano do.....
ul. 11 Listopada 9, 14-300 Morąg
2454.24.RKP
Wpłynęło dn. 21-03-2024
Przyjęto przez : Edyta Klonowska
09F002PSZ

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2023 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023 uchwalony został przez Radę Miejską w Morągu 22 lutego 2019 r. (Uchwała nr IV/52/19).

Realizatorami Programu na terenie Gminy Morąg byli:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Morąg – do dnia 20.09.2023 r.,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Morąg - od dnia 21.09.2023 r.,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu,
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przy którym funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy,
- 6) Komisariat Policji w Morągu,
- 7) Prokuratura Rejonowa w Ostródzie Oddział Zamiejscowy w Morągu,
- 8) Sąd Rejonowy w Ostródzie,
- 9) Placówki oświatowe z terenu Gminy Morąg,
- 10) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Morągu,
- 11) Organizacje pozarządowe.

Zarządzeniem z dnia 14.09.2023 r. Nr 1067/2023 Burmistrz Morąga powołał członków do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Morąg, który funkcjonuje od dnia 21.09.2023 r. Do dnia 20.09.2023r. funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Morąg powołany Zarządzeniem Burmistrza nr 895/10 z dnia 5.10.2010 r. z późn. zm. oraz Zarządzeniem nr 833/22 z dnia 12.10.2022 r. Siedzibą Zespołu był i jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu, który zapewnia obsługę organizacyjną i techniczną Zespołu oraz grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych. Funkcję Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 20.09.2023 r. pełniła Pani Alina Witkowska, a od dnia 21.09.2023 r. pełni Pani Monika Mielczarek.

W składzie Zespołu **do dnia 20.09.2023 r.** wchodziło 17 osób - przedstawiciele: pomocy społecznej – 2 osoby (Dyrektor MOPS - Przewodnicząca Zespołu oraz starszy specjalista pracy socjalnej – zastępca przewodniczącej ZI), Policji – 2 osoby (Z-ca Komendanta Komisariatu Policji, Kierownik Rewiru Dzielnicowych), oświaty – 2 osoby (pedagodzy szkolni), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 osoba, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – 2 osoby (psycholog i pedagog), Prokuratury Rejonowej w Ostródzie Oddziału Zamiejscowego w Morągu – 1 osoba (prokurator), Sądu Rejonowego w Ostródzie – 2 osoby (kurator zawodowy ds. rodzinnych

i nieletnich oraz kurator zawodowy dla dorosłych), służby zdrowia – 2 osoby (pielęgniarka środowiskowa i lekarz) i organizacji pozarządowych – 3 osoby (Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin i Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Dębowe Wzgórze” w Szymanowie).

Od dnia 21.09.2023 r. w skład 9-osobowego Zespołu wchodzi przedstawiciele: 2 osoby z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu (starszy specjalista pracy socjalnej, Dyrektor MOPS w Morągu), 2 osoby z Komisariatu Policji w Morągu (Kierownik Rewiru Dzielnicowych, Naczelnik Wydziału Prewencji Komisariatu Policji w Morągu), 1 osoba z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu (pedagog, Wicedyrektor PPP), 1 osoba z Sądu Rejonowego w Ostródzie (kurator zawodowy), 1 osoba z organizacji pozarządowej z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Morągu (psycholog), 1 osoba ze służby zdrowia - lekarz Prywatnej Praktyki Lekarskiej w Morągu, 1 osoba z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morągu (zastępca Przewodniczącego).

Do dnia 21.06.2023 r. obowiązywała Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która po nowelizacji zmieniła nazwę na Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest realizowanie działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, Żandarmerii Wojskowej, Prokuratury, Sądów, przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonywania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) podejmowanie działań w środowisku zagrożonych przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 5) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 6) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie karty”;
- 8) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

Do zadań grup roboczych należało, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należało, w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia zdrowia i życia;

- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do Zespołu z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do Zespołu z wnioskiem o złożenie zawiadomienia przez osobę stosującą przemoc domową o popełnieniu przestępstwa z art. 66c ustawy z dnia 20.05.1971r. Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie karty” przez okres 9 miesięcy;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie karty”;
- 9) udokumentowanie podejmowania działań stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie karty”, b) wszczęcia procedury „Niebieskie karty”;
- 10) informowanie przewodniczącego Zespołu o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie karty”.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Stosownie do *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.09.2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”* wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w ustawie z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (j.t. z 2021 r Dz. U. poz. 1249 z późn. zm.), m.in. policji, pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i służby zdrowia.

W 2023 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wpłynęły **43** formularze „Niebieska Karta – A”, (w 2022 r. – 33) w tym:

- 38 „Niebieskie Karty – A” wszczynające procedurę po raz pierwszy,
- 5 „Niebieskie Karty – A” sporządzonych po raz kolejny w rodzinach, w których już była procedowana.

Ponadto do Zespołu wpłynęło **6** procedur Niebieskie karty realizowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne w innych gminach, w związku ze zmianą miejsca zamieszkania osób doświadczających przemocy domowej lub osób stosujących przemoc domową, dla których były powoływane grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe.

W 2023 r podmiotami wszczynającymi procedurę byli:

- Policja – 28 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym wszczynających procedurę – 23,
- MOPS – 8 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym wszczynających procedurę – 8,
- Oświata – 4 wypełnione formularze „Niebieska Karta – A” wszczynające procedurę,
- Ochrona zdrowia – 2 formularze wszczynające procedurę,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 formularz wszczynających procedurę.

W okresie sprawozdawczym, w związku z wszczęciem procedury „Niebieskie karty”, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego powołała 44 nowych grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych. Pracę nadal prowadzono w 5 grupach roboczych/grupach

diagnostyczno-pomocowych utworzonych w latach poprzednich. W 2023 r. podczas 106 spotkań 44 grup robocze/ grupy diagnostyczno-pomocowe pracowały z:

- 47 rodzinami i 144 osobami w tych rodzinach, uwikłanymi w problem przemocy domowej, w tym zdiagnozowano 97 osób dotkniętymi przemocą w rodzinie:
 - 35 kobiet (w tym 2 niepełnosprawnych i 4 starszych)
 - 10 mężczyzn (w tym 1 niepełnosprawnych i 2 starszych),
 - 52 dzieci (w tym: 21 dziewczynek i 31 chłopców, w tym 4 niepełnosprawnych),

Wszystkie osoby doświadczające przemocy domowej (97 osób) były objęte pomocą członków grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych oraz w formie poradnictwa specjalistycznego, w tym:

- psychologicznego – 72 osoby,
- pedagogicznego – 36 osób,
- prawnego – 22 osoby,
- medycznego – 0,
- socjalnego – 64 osoby,
- zawodowego i rodzinnego – 21 osób.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej z inicjatywy grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych:

- skierował do Sądu Rejonowego w Ostródzie Wydział Rodzinny i Nieletnich wnioski o wgląd w funkcjonowanie rodziny w przypadku 10 rodzin,
- poinformował Sąd Rejonowy w Ostródzie Wydział Rodzinny i Nieletnich o wdrożeniu procedury Niebieska Karta w rodzinie, w której rodzice mieli już ograniczoną władzę rodzicielską – 1 rodzina,
- zawiadomił Sąd Rejonowy w Ostródzie Wydział Karny w Morągu o nieprzestrzeganiu wyroku – 1
- przekazał organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacje ustalone przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc – 2 osoby.

Realizacja procedury „Niebieskie karty-A”:

- w 2023 r. zakończono procedurę w 30 rodzinach (w tym procedowanych z lat poprzednich – w 7 rodzinach), w tym:

- ze względu na ustanie przemocy domowej – w 17 rodzinach,
- ze względu na brak zasadności podejmowania działań – w 13 rodzinach,

w tym „Niebieskie karty”, w których osobami dotkniętymi przemocą domową były dzieci zakończono:

- z lat poprzednich – 4 procedury,
- z 2023 r. – 20 procedur.

Nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej od 21.06.2023 r. został nałożony na grupy diagnostyczno-pomocowe obowiązek monitorowania sytuacji w rodzinach po zakończeniu procedury „Niebieskie karty” przez okres 9 miesięcy, bez względu na powód zakończenia.

Pozostałe dane:

1) W okresie sprawozdawczym, powoływane przez przewodniczącą Zespołu grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe, które pracowały z 47 rodzinami dotkniętymi problemem przemocy, spotykały się 106 razy.

Do składu grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w 2023 r. zostały powołane ogółem 43 osoby, które często uczestniczyły w kilku grupach jednocześnie, w tym 10 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 5 funkcjonariuszy Policji, 4 członków Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 19 przedstawicieli oświaty (pedagogów, wychowawców klas, wychowawców grup przedszkolnych), 5 przedstawicieli Sądu (3 kuratorów zawodowych i 2 kuratorów społecznych), 2 przedstawicieli służby zdrowia (pielęgniarkę środowiskową, lekarza rodzinnego). Powołani do grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych przedstawiciele instytucji w ramach swoich obowiązków służbowych diagnozowali sytuację w rodzinach, w szkole i w środowisku zamieszkania, monitorowali sposób funkcjonowania rodziny. Członkowie grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w posiedzeniach w ramach swoich obowiązków służbowych i nie otrzymywali z tego tytułu wynagrodzenia. Od 21.06.2023 r., pomimo zakończenia procedury, przedstawiciele instytucji powołani do grup diagnostyczno-pomocowych w ramach obowiązków służbowych prowadzą dodatkowo monitoring w rodzinach.

- 2) Procedurę Niebieska Karta w 2023 r. zakończono w 30 rodzinach, w tym: z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy zakończono procedurę Niebieskiej Karty w 17 rodzinach, a z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – procedurę zakończono w 13 rodzinach. Decyzję w sprawie zakończenia procedury NK podejmowała grupa robocza, po zaakceptowaniu przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego do 20.09.2023 r., od 21.09.2023 r. decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie karty” podejmuje grupa diagnostyczno-pomocowa.
- 3) Pomocą grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych zostały objęte 144 osób, w tym 97 osób doświadczających przemocy domowej, w tym 35 kobiety (w tym: z niepełnosprawnościami – 2, starszych - 4), 10 mężczyzn (w tym: z niepełnosprawnościami – 1, starszych - 2) i 52 dzieci (w tym: z niepełnosprawnościami – 4), pozostających w strukturze rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty (w formie: poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego, zawodowego i rodzinnego).
- 4) W 2023 roku nie była udzielana pomoc medyczna w związku z przemocą w rodzinie.
- 5) Z informacji przekazanej przez Komisariat Policji w Morągu wynika, iż w 2023 zostały podjęte następujące działania:
 - przyjęto 41 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego,
 - 18 postępowań zostało zakończonych skierowaniem aktem oskarżenia do Sądu,
 - Funkcjonariusze Policji wydali 4 „Nakazy – zakazy” dotyczące nakazu opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania się,
 - odnotowano 5 nakazów/zakazów zbliżania się wobec osób pokrzywdzonych wydanych przez Prokuratora.

Z danych zgromadzonych przez pracowników socjalnych, uzyskanych podczas posiedzeń grup roboczych oraz współpracy z przedstawicielami innych instytucji uczestniczących w procedurze NK, Sady Karne, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie zastosowały następujące sankcje:

- karę pozbawienia wolności – wobec 6 osób,
- tymczasowy areszt – wobec 2 osób,
- zakaz zbliżania się do ofiary przemocy – wobec 13 osób
- kara pozbawienia wolności z zawieszeniem na czas próby – wobec 5 osób,
- nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego – wobec 11 osób
- obowiązek zgłaszania się w Komisariacie Policji – wobec 7 osób
- ograniczenie wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania pracy na cele społeczne – nie zastosowano,
- zobowiązanie do utrzymania abstynencji – 6 osób

- ograniczenie władzy rodzicielskiej – w 1 rodzinie,
 - pozbawienie władzy rodzicielskiej – w 1 rodzinie.
- 6) W okresie sprawozdawczym nie było konieczności zabezpieczenia dobra małoletnich dzieci poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo-wychowawczej w związku z podejrzeniem stosowania przemocy przez rodziców/opiekunów.
Doszło jednak do zabezpieczenia dobra małoletnich 19 dzieci z 7 rodzin poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo-wychowawczej ze względu na problem alkoholowy oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawczą opiekunów/rodziców.

Realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie realizowany był zgodnie z celami, w następujący sposób:

Cel 1

Wszelkie wsparcie rodzin dotkniętych przemocą, opracowanie programów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

1. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Morąg w roku 2023 r. udzielona zostało wsparcie w formie:
 - poradnictwa psychologicznego dla 72 osób realizowanego przez psychologów i psychoterapeutę zatrudnionych w GKRPA w Morągu oraz psychologów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu,
 - pedagogicznego udzielonego przez pedagogów szkolnych w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Morąg oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu – 36 osób,
 - poradnictwa prawnego dla 22 osób udzielonego przez radcę prawnego w MOPS oraz w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Przemocy i Uzależnień przy GKRPA w Morągu,
 - pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych, którą objętych zostało 64 osób;
 - poradnictwa zawodowego i rodzinnego świadczonego przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w MOPS Morąg dla 21 osób.

Rodziny, w których zachodziło podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, objęte były wsparciem w formie pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu oraz innymi działaniami należącymi do kompetencji Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i oświaty – zadania dla poszczególnych przedstawicieli określone są w indywidualnych planach pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i zapisywane w Niebieskiej Karcie – C.

2. Z informacji funkcjonującego w strukturach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy wynika, że oferuje pomoc radcy prawnego (raz w tygodniu – czwartek) i 2 psychologów (dwa razy w tygodniu: poniedziałek i wtorek).
3. W 2023r. przeważającej liczbie osobami korzystającymi ze wsparcia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy były kobiety - 38. Głównymi powodami zgłaszania się do Punktu były: doświadczanie przemocy ze strony osób nadużywających alkoholu,

upewnienie się w zakresie podjętej decyzji wobec osób bliskich dotyczącej np. rozwodu, skierowania na leczenie odwykowe, motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego, poprawnego zachowywania się wobec rodziny, zgłoszenia zachowań agresywnych wobec osób starszych ze strony dorosłych dzieci nadużywających alkoholu, konfliktów rodzinnych oraz problemów wychowawczych będących konsekwencją problemu alkoholowego w rodzinach.

Z informacji Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy wynika, że spośród zgłaszających się w 2023r. do Punktu osób - 51 zgłaszało problem przemocy w rodzinie, w tym: 38 kobiet, 10 mężczyzn i 3 dzieci. Wszystkim osobom zgłaszającym proponowano wsparcie w formie indywidualnych konsultacji z psychologiem lub z radcą prawnym.

W 2023 r. do GKRPA wpłynęło 48 (w 2022r. – 17) wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, z których w 19 zgłoszeniach sygnalizowany był problem przemocy, głównie wobec kobiet, 9 wniosków zostało skierowanych do Sądu Rejonowego w Ostródzie Wydział Rodzinny i Nietletnich w celu skierowania na leczenie odwykowe.

W strukturach Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy oraz Punkt Interwencji Kryzysowej w ramach którego członkowie GKRPA od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00 udzielali informacji oraz wsparcia osobom, które doświadczały bezradności w trudnych sytuacjach życiowych. Osoby zgłaszające się do Punktu zgłaszały przede wszystkim przemoc domową, problem uzależnienia oraz współuzależnienia od alkoholu. Udzielano wsparcia poprzez aktywne słuchanie, rozwijanie świadomości emocjonalnej, wyjaśnienie mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia oraz przemocy domowej. Kierowano również do innych instytucji i specjalistów.

4. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Morągu realizowane jest wsparcie w formie profilaktyki przemocy domowej oraz w formie działań skierowanych do osób i rodzin, w których zdiagnozowano wystąpienie przemocy domowej. Pracownicy socjalni realizowali działania w zakresie swoich obowiązków służbowych w formie pracy socjalnej oraz jako członkowie grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych koordynując pracę tych grup i zajmując się realizacją procedury „Niebieskie karty” (wytwarzaniem niezbędnej dokumentacji).
5. W okresie sprawozdawczym nie tworzono grup wsparcia dla rodzin z problemem przemocy. Pomoc dla osób/rodzin z problemem przemocy była organizowana w formie indywidualnych spotkań lub w formie zdalnej (teleporady) z psychologami, radcą prawnym, pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, pedagogami w szkołach, asystentami rodziny. W Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracują z organizacjami pozarządowymi w zakresie kierowania osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych do prowadzonych grup samopomocowych, która działa na terenie Gminy Morąg - „Coffee House”.
6. W 2023r. w Powiecie Ostródzkim był realizowany program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, z którego skorzystało 7 mieszkańcy Gminy Morąg (osoby zgłoszone przez pracowników socjalnych – 6 i osoba zgłoszona przez kuratora sądowego – 1). Zajęcia organizowane były w świetlicy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morągu w soboty. Na terenie Gminy Morąg organizowane było również wsparcie dla osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w domowej w formie indywidualnych konsultacji z psychologiem i radcą prawnym przez działający w strukturze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy oraz w formie pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu, dzielnicowych Komisariatu Policji w Morągu, kuratorów sądowych

zawodowych dla dorosłych Sądu Rejonowego w Ostródzie. Działania te miały głównie na celu wyeliminowanie nieprawidłowych zachowań osób stosujących przemoc w rodzinach, wskazanie prawidłowych wzorców funkcjonowania w rodzinach. Osoby stosujące przemoc w rodzinie wzywane były również na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas których przeprowadzano z nimi rozmowy motywujące do poddania się leczeniu odwykowemu i utrzymywania abstynencji. Osoby wymagające wsparcia do Punktu były kierowane przez przedstawicieli instytucji (pracowników socjalnych, asystentów rodziny, dzielnicowych, pedagogów szkolnych), przez grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zgłaszały się z własnej inicjatywy.

Od daty powołania nowego Zespołu Interdyscyplinarnego tj. od 21.09.2023 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej ma obowiązek kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym, a skierowane osoby są obowiązane do udziału we wskazanym programie i przedstawieniu GDP zaświadczenia o jego ukończeniu. Nie wywiązanie się ze skierowania skutkuje sankcjami z Kodeksu Wykroczeń.

7. Rodziny informowane były o przysługującym im prawie do bezpłatnej pomocy prawnej (pomoc w przygotowaniu pozwu o alimenty, rozwód, eksmisję, poradnictwo prawne w załatwieniu spraw urzędowych) świadczonej przez radców prawnych:
- w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej;
 - w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej (z siedzibą Miejskiej Biblioteki Publicznej);
- psychologicznej:
- Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy przy GKRPA,
 - Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
 - w szkołach gminnych;
 - medycznej – prawo do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego.
8. Z informacji uzyskanych od Kierownika Biura ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu wynika, że w 2023 r. w szkołach podstawowych na terenie miasta i Gminy Morąg (SP Nr 2, SP Nr 3, SP Nr 4) zostały zrealizowane zajęcia socjoterapeutyczne dla 94 uczniów (z dożywianiem) oraz profilaktyczno-sportowe dla 41 uczniów zawierające zagadnienia związane z przemocą.
- W 2023r. ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zakupiono kampanię profilaktyczno-edukacyjną „Smart – to znaczy mądrze”, w tym karty pracy dotyczące cyberprzemocy za kwotę 3.690 zł.
- W 2023r. ze środków z budżetu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano następujące programy profilaktyczne zrealizowane w szkołach na terenie miasta i Gminy Morąg:
- „Spójrz inaczej” – rekomendowany program profilaktyczny w formie zajęć pozalekcyjnych dla 280 uczniów zrealizowano w Szkole Podstawowej Nr 2 w Morągu, Szkole Podstawowej Nr 3 w Morągu, Szkole Podstawowej w Łącznie; program ma na celu poprawę umiejętności społecznych oraz profilaktykę uzależnień i przemocy,
 - „Przyjaciel Zippiego” – rekomendowany program profilaktyczny jako międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-8 lat rozwijający umiejętności psychospołeczne – zrealizowano zajęcia dla 230 uczniów w Szkole Podstawowej w Łącznie, Szkole Podstawowej w Słoneczniku, Szkoły Podstawowej w Żabim Rogu filia w Bramce, Szkole Podstawowej Nr 4 w Morągu, w Przedszkolu Nr 2 i Nr 6 w Morągu.
 - „Busola – Podróż w Bezpieczny Świat” – program profilaktyczny, który ma na celu kształtowanie prawidłowego procesu adaptacji i zmian rozwojowych oraz odporności dzieci

na czynniki ryzyka i trudne sytuacje życiowe, zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci – zrealizowano dla 45 uczniów SP w Łącznie i SP w Słoneczniku.

- „Unplugged” – rekomendowany program profilaktyczny w formie pozalekcyjnych zajęć dla 42 uczniów SP w Słoneczniku i SP Nr 3 w Morągu, którym objęte były całe klasy. Zajęcia w formie 12 lekcji koncentrowały się na kształtowaniu umiejętności życiowych, przekonaniach normatywnych i wiedzy o substancjach psychoaktywnych.
- „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – rekomendowany program profilaktyczny zrealizowany w Szkole Podstawowej Nr 4 w Morągu, Szkole Podstawowej w Łącznie, Szkole Podstawowej Nr 3 w Morągu dla 48 uczniów. Program ma na celu rozwijanie umiejętności podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnościami.
- „Tutoring Rozwojowy” – rekomendowany program profilaktyczny zrealizowano dla 15 uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Morągu. Tutoring opiera się na relacji mądrego dorosłego z rozwijającym się, budującym świadomość siebie nastolatkiem.
- „Debata” – rekomendowany program profilaktyczny, który jest kierowany do młodzieży bez doświadczenia z alkoholem, ma celu zapobieganie przedwczesnemu spożyciu alkoholu oraz jego negatywnym skutkom, a także promowanie postawy abstynencji; został przeprowadzony we wszystkich klasach VII szkół podstawowych na terenie Gminy Morąg.

Realizowano również zajęcia profilaktyczno-sportowe przez organizacje pozarządowe dla dzieci:

- „Aktywność i dieta drogą do zdrowia” – realizacja MUKS „Victoria Morąg,
- „Sport bez dopingu” – UKS „Jedynka”,
- Program profilaktyczno-wychowawczy Świetlicy dla dzieci i młodzieży – Parafia Greckokatolicka,
- Rejonowa Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia Polskiego Czerwonego Krzyża – W-M Oddział Okręgowy PCK,
- Profilaktyka w grupie rówieśniczej – wykorzystanie harcerskiego systemu małych grup – ZHP „Hufiec Morąg”,
- „Aktywnie spędzaj wolny czas” – Stowarzyszenie MKS Huragan Morąg.

W 2023 r. Gmina Morąg realizowała Program wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w ramach którego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Morągu na umowę o pracę zatrudnionych było 4 asystentów rodziny.

W 2023r. pomocą asystentów rodziny było objętych 36 rodzin z 99 dzieci, w tym:

- 3 rodziny z 8 dzieci były zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd,
- w 6 rodzinach z 13 dzieci była realizowana procedura „Niebieskie karta”.

Asystent rodziny jest kierowany do rodzin, w których zdiagnozowano problemy wychowawcze z dziećmi, niewydolnych wychowawczo, w tym z problemem przemocy w rodzinie. **Zadaniem asystenta rodziny** jest pomoc rodzinom przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. **Asystent rodziny** wspiera rodzinę, aby samodzielnie mogła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w ich myśleniu, zachowaniu i otoczeniu koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Cel 2

Zwiększenie kompetencji i kwalifikacji pracowników służb, instytucji, organizacji pozarządowych (w szczególności oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, policji, sądu, prokuratury i innych) specjalizujących się w przeciwdziałaniu przemocy na terenie Gminy Morąg

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w 2023 r. spowodowała całkowitą zmianę funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powoływanych grup diagnostyczno-pomocowych.

Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Morąg zorganizował w dniu 14.11.2023r. szkolenie „*Procedura Niebieskie Karty - działania zespołu interdyscyplinarnego i działania grupy diagnostyczno-pomocowej*”, w którym online wzięło udział 15 osób: pracownicy socjalni, funkcjonariusze Komisariatu Policji w Morągu, kurator Sądu Rejonowego w Ostródzie, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

1. Udział pracowników socjalnych MOPS w szkoleniach:

- „Przemoc domowa” – szkolenie online – 8 pracowników socjalnych,
- „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany” – online – 13 pracowników socjalnych,
- „Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany w 2023 r.” – online – 14 pracowników,
- Lokalne rozwiązania systemowe – interdyscyplinarna praktyka Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – 2 pracowników socjalnych
- Przemoc domowa – zmiany przepisów dot. funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Aktualizacja ustawy. – online
- Samobójstwa – online
- Dokumentowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych – online – 8 pracowników socjalnych,
- Ścieżka pracy z seniorami uwikłanymi w przemoc – Federacja Fosa w Ratusz Miejski – 13 pracowników socjalnych,
- „Niebieskie karty” Interwent skuteczny wobec przemocy (3-dniowe) – 2 pracowników socjalnych,
- Konferencja – Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie (4 dni) – online – 1 pracownik socjalny,
- Konferencja: Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem - online – 1 pracownik socjalny,
- Procedura „Niebieskie karty” działania Zespołu Interdyscyplinarnego i działania grupy diagnostyczno-pomocowej – online – 13 pracowników socjalnych,
- Konferencja zorganizowana przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie: Świadek przemocy domowej w świetle znowelizowanej ustawy – 2 pracowników socjalnych
- Konferencja zorganizowana przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie: „Biała Wstążka” – 2
- Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – poziom podstawowy (w okresie od 29.08.2023 r. do 15.12.2023 r. w Sosnowcu) – 1 specjalista pracy socjalnej - przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Interwencyjne odebranie dziecka – 1 pracownik socjalny,
- „Interwent skuteczny wobec przemocy” – 2 pracowników socjalnych.

2. Udział funkcjonariuszy Policji w szkoleniach:

- Procedura „Niebieskie karty” działania Zespołu Interdyscyplinarnego i działania grupy diagnostyczno-pomocowej – online – 3 policjantów
- 3 szkolenia z zakresu przemocy domowej organizowane przez Naczelnika Wydziału Prewencji KP w Morągu – 32 funkcjonariuszy Policji.
- Ścieżka pracy z seniorami uwikłanymi w przemoc – Federacja Fosa w Ratusz Miejski w Morągu – 4 funkcjonariuszy Policji.

3. Udział Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, konferencjach:
 - Jak skutecznie pracować w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w świetle nowych regulacji prawnych – online 2 osoby,
 - Procedura „Niebieskie karty” działania Zespołu Interdyscyplinarnego i działania grupy diagnostyczno-pomocowej – online – 1 osoba,
 - Ścieżka pracy z seniorami uwikłanymi w przemoc – Federacja Fosa w Ratusz Miejski – 2 pracowników.

4. Udział kadry pedagogicznej z gminy Morąg w szkoleniach:
 - Udział pedagogów szkolnych w posiedzeniach pedagogów szkolnych Gminy Morąg podczas których omawiane są dobre praktyki i doświadczenia związane z problemami uczniów i rodzin – organizowane przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - Pomoc psychologiczna i interwencje kryzysowe – studia podyplomowe – 1 nauczyciel z SP Żabi Róg,
 - „Dialog motywujący – skuteczne wsparcie w procesie zmiany” - 2 pedagogów z SP w Słoneczniku,
 - Program profilaktyczny „Dialog motywujący – 4 nauczycieli z SP Żabi Róg, 2 pedagogów z SP Nr 1 w Morągu, 2 pedagogów z SP w Słoneczniku,
 - Szkolenie dla opiekunów szkolnych mediatorów – 2 nauczycieli z SP Żabi Róg,
 - „Świadomość procentuje” – całe grono pedagogiczne z SP Żabi Róg,
 - Rodzice są partnerami szkoły – jak zachęcić ich do współdziałania w procesie wychowania młodego człowieka – 1 nauczyciel z SP Żabi Róg,
 - Idź własną drogą – jak pomóc uczniowi przejść przez trudny okres dojrzewania i pozostać sobą w świecie pełnym chaosu – 1 nauczyciel z SP Żabi Róg,
 - Zachowania suicydalne – 1 nauczyciel z SP Żabi Róg,
 - „Depresje, myśli samobójcze, samookaleczenia – jak rozpoznać i jak pomóc dzieciom w kryzysie” webinar
 - „Zaburzenia Lękowe u dzieci i młodzieży” – webinar,
 - „Przemoc wśród dzieci” – webinar,
 - Jak rozpoznać depresję u dzieci i młodzieży,
 - Udział w konferencji „Tworzymy klimat szkoły” – 2 nauczycieli z SP Nr 2 w Morągu,
 - „Interwencje antyprzemocowe - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Jak dotrzeć do nastolatków - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Jak radzić sobie z agresją i trudnymi emocjami u dzieci? - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Program wychowawczo-profilaktyczny w pytaniach - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Mediacje – szkolenie podstawowe - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Interwencja kryzysowa - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Społeczne aspekty zachowań samobójczych - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Trening umiejętności społecznych - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Psycholog szkolny – kim jest i jak może wspierać zdrowie psychiczne uczniów - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Standardy Ochrony Młodości – cała kadra pedagogiczna,
 - Jak Chronić dzieci przed niebezpieczeństwem w sieci - 1 nauczyciel z SP Nr 2 w Morągu,
 - Bezpieczeństwo ucznia w szkole - procedury, kontrola, praktyka - 2 nauczycieli z SP Nr 2 w Morągu,
 - Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, która opiera się na oddziaływaniu przez ruch na budowaniu więzi i stymulowanie prawidłowego rozwoju – nauczyciele Przedszkola Nr 2 w Morągu,

- Szkolenia nadające kwalifikacje do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych:
- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – 2 nauczycieli SP Nr 3 w Morągu, 2 nauczycieli z SP Nr 2 w Morągu
- „Iskra odporności” – 3 nauczycieli SP Nr 3 w Morągu, 1 nauczyciel z SP Żabi Róg, 2 pedagogów z SP w Słoneczniku, 2 nauczycieli z SP Nr 2 w Morągu

Cel 3

Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości wsparcia.

- W 2023 r. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowało „pracę podwórkową”, w tym działanie street worker’a (pedagoga ulicy), który odbył spotkania (w poniedziałki w godzinach od 16 do 18) w środowisku (głównie okolice sklepów) i spotykał się z osobami gromadzącymi się w różnych miejscach na terenie Morąga - uzależnionymi, współuzależnionymi, bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością oraz wykluczeniem społecznym, młodzieżą. Pedagog ulicy nawiązywał relacje i przekazywał informacje na temat specyfiki uzależnień, głównie od alkoholu i narkotyków, w celu podniesienia świadomości dotyczącej etapów uzależnienia, informował o możliwych formach wsparcia, motywował do utrzymywania abstynencji oraz podjęcia leczenia odwykowego. Streetworker podejmował działania interwencyjne wobec osób szczególnie wymagających np. pomoc w zorganizowaniu leczenia w ośrodku dla osób uzależnionych, nawiązywał współpracę z rodzinami kilku osób celem wspólnego zorganizowania wsparcia.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Morąg w dniu 12.06.2023 r. współorganizował wraz z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA w Ratuszu Miejskim w Morągu dla przedstawicieli instytucji, członków organizacji pozarządowych (Polski Czerwony Krzyż Morąg – siostry PCK, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Morągu, Polski Związek Niewidomych koło w Morągu, Uniwersytet III Wieku w Morągu) oraz mieszkańców gminy Morąg, szkolenie pn. „Ścieżka pracy z seniorami uwikłanymi w przemoc” w którym uczestniczyło 16 osób.
- Gmina Morąg w 2023 r. po raz kolejny włączyła się do ogólnoświatowej Kampanii „Biała Wstążka” – 16 Dni Przeciw Przemocy Wobec Kobiet, która symbolizuje sprzeciw dotyczący przemocy mężczyzn wobec kobiet. Celem Kampanii jest zwrócenie uwagi na społeczny problem przemocy wobec kobiet, podniesienie świadomości społecznej oraz profilaktyka w jej przeciwdziałaniu. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w okresie od 25.11.2023 r. do 10.12.2023 r. zorganizowały akcje promujące Kampanię.
 - W szkołach na terenie gminy Morąg odbyły się warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Młodzież z Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Morągu wraz z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcami wykonali plakaty promujące sprzeciw przeciw przemocy.
 - 7 grudnia 2023r. w siedzibie Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu, ul. Dworcowa 7, w ramach „Otwartych Drzwi” dyżur pełnili specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Morąg (członek GKRPA, pracownik socjalny, 2 funkcjonariuszy Policji z Komisariatu Policji w Morągu, psycholog z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Morągu, kurator Sądu Rejonowego w Ostródzie, pedagog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu, lekarz

z prywatnej Praktyki Lekarskiej Patryk Domarecki) i radcą prawnym, oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Morągu – pracownicy socjalni. W tym dniu osoby szukające wsparcia i pomocy mogły skorzystać z bezpłatnych konsultacji ze specjalistami lub umówić się na spotkanie w dogodnym terminie.

- Od 04.12.2023 r. do 09.12.2023 r. odbyła się kampania informacyjna na terenie Gminy Morąg w formie plakatów, ulotek, balonów promujących akcję;
- 09.12.2023 r. podczas Jarmarku Mikołajkowego zorganizowano stoisko promujące Kampanię „Biała Wstążka”.
- Informacje o podejmowanych działaniach były zamieszczone na stronie mediagroupinfo.eu oraz na stronie Gminy Morąg.

- Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w Morągu udostępniało nieodpłatnie w 2023 r. pomieszczenia dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, w których zrealizowano zajęcia: korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc z terenu Gminy Morąg oraz wspierająco-edukacyjne dla rodzin zastępczych z terenu Gminy Morąg.
- Zakupione ze środków na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii materiały edukacyjne, ulotki, plakaty były przekazywane m.in. do placówek oświatowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Morągu, oraz innym instytucjom.
Zakupione w 2023 r. ulotki informacyjne dotyczące działalności Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Morąg, umieszczano na stojakach w Urzędzie Miejskim, w Biurze Pełnomocnika, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz placówkach oświatowych.
- Podczas posiedzeń grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych osobom doświadczającym przemocy przekazywano formularz „Niebieska karta-B”, który jako „Informator dla osób dotkniętych przemocą domową” zawierał m.in. informacje o formach przemocy, cyklach przemocy, zadaniach służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ulotki z informacjami o miejscach uzyskania wsparcia, w tym na terenie Gminy Morąg (z telefonami, adresami), materiały edukacyjne „Reaguj na przemoc”, „Postaw na Rodzinę”.
- W Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej znajdują się biblioteczki z dostępną literaturą oraz czasopismami (o tematyce przemocy i uzależnień), z których mogą korzystać przedstawiciele instytucji zajmujących się problemem przemocy, jak również klienci korzystający z pomocy instytucji.
- Na tablicach informacyjnych instytucji (MOPS w Morągu, GKRPA w Morągu, Komisariatu Policji) i szkół oraz na stronach internetowych umieszczone są informacje nt. form przemocy, sposobów reagowania, miejsc uzyskania wsparcia, nr telefonów zaufania, Rzecznika Praw Dziecka.
- Osoby z problemem alkoholowym wykazujące nieprawidłowe zachowania wobec swoich rodzin, motywowane były do podjęcia terapii odwykowej, jak również kierowane były wnioski do GKRPA celem podjęcia działań wobec tych osób (w ramach procedury Niebieskie Karty) – 10 wniosków.
- Zrealizowano programy profilaktyczno – wychowawcze skierowane do uczniów szkół z terenu Gminy Morąg z elementami zagadnień z zakresu przemocy, komunikacji interpersonalnej, współdziałania, wrażliwości, zapobiegania agresji – szczegółowe informacje w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023 r.
- Z informacji przekazanych ze szkół i przedszkoli działających na terenie Miasta i Gminy Morąg, wynika, że nauczyciele i pedagodzy przeprowadzali szereg szkoleń, zajęć, rozmów indywidualnych, jak i w grupach z uczniami i ich rodzicami w formie stacjonarnej w zakresie

propagowania zachowań bez przemocy zarówno wśród rówieśników, jak i w domach rodzinnych, w tym:

- Uwzględnienie w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym działań w ramach kampanii „Biała Wstążka” oraz edukacji społeczności szkolnej w znaczeniu stosowania „Międzynarodowego znaku – pomóż mi” (SP Żabi Róg)
- Organizacja spotkań interdyscyplinarnych przedstawicieli instytucji (wychowawców, pedagoga, pracownika socjalnego, asystenta rodziny, kuratorów) w celu poprawy funkcjonowania uczniów i ich rodzin (SP Żabi Róg)
- pogadanki z uczniami na temat przemocy szeroko rozumianej podczas godzin wychowawczych – 480 uczniów (SP Nr 1), 63 uczniów (SP Słonecznik)
- indywidualne rozmowy z uczniami przejawiającymi zachowania agresywne, w których uczestniczyli również rodzice uczniów, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi (SP Nr 1)
- udział uczniów przejawiających trudności w relacjach społecznych w zajęciach rozwijających kompetencje społeczne zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – 12 uczniów (SP Słonecznik)
- kampania dla uczniów klas IV-VIII „Zachowaj trzeźwy umysł” – 63 uczniów (SP w Słonecznik)
- zrealizowano programy profilaktyczne: „Busola” w kl. V - 13 uczniów, „Bieg po zdrowie” w klasie IV – 12 uczniów, „Strażnicy Śmiech” klasa III – 12 uczniów (SP Słonecznik),
- „Przyjaciel Zippiego” oddział przedszkolny – 9 dzieci (SP Słonecznik), (Przedszkole Nr 6)
- spotkania z psychologiem – „Bajkoterapia” (Przedszkole Nr 6)
- dobre praktyki „Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato”, :Narodowy program rozwoju czytelnictwa” (Przedszkole Nr 6)
- czytanie bajek przez rodziców dotyczących agresji (Przedszkole Nr 6)
- w SP Nr 3 w Morągu przeprowadzono programy profilaktyczne w ramach których omawiano tematy związane z rolą rodziny, komunikacją interpersonalną, uczeno współdziałania, wrażliwości na innych, dbania o zdrowie, zapobieganie agresji rówieśniczej: „Przyjaciel Zippiego” – 55 uczniów, „Apteczka pierwszej pomocy” – 75 uczniów, „Strażnicy uśmiechu” – 45 uczniów, „Bieg po zdrowie” – 20 uczniów, „Busola – na morzu uczuć i emocji” – 22 uczniów, „Spójrz inaczej” – 75 uczniów, „Unplugged” – 45 uczniów, „Żyj zdrowo na sportowo” 15 uczniów, „Trzymaj formę” – 20 uczniów, „Ogarnij hejt” – 100 uczniów. Przeprowadzono dla 110 uczniów zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz dla 20 uczniów zajęcia socjoterapeutyczne. W listopadzie 2023r. W ramach „tygodnia profilaktyki” 130 uczniów klas I-III uczestniczyło w spotkaniu z policjantami dotyczącym bezpieczeństwa.
- W SP Nr 2: uczniowie Klas I-III uczestniczyli w spektaklach profilaktycznych „Bajki na jednej nodze”, klasy IV – V „Wielka ucieczka”; przeprowadzono warsztaty profilaktyczno-wychowawcze „Spójrz inaczej” dotyczące komunikacji interpersonalnej, współdziałania, wrażliwości na innych, zapobieganiu agresji rówieśniczej, rola rodziny – 175 uczniów (SP Nr 2); zajęciach rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – 36 uczniów (SP Nr 2); od stycznia do czerwca 2023r. zrealizowano zajęcia: „Jak unikać konfliktów?”, „Jak zyskać przyjaciół i powadzenie w życiu?”, „Agresja słowna – przyczyny i skutki”, „Komunikacja międzyludzka”, „Ja w mojej klasie”, „Uczeń w grupie rówieśniczej”; od września do grudnia 2023r. zrealizowano zajęcia: „Bezpieczni w sieci”, „Bezpieczni w sieci II”, „Jak bezpiecznie korzystać z Internetu”, „Mój czas, uczyć się go dobrze planować”, „Smartfon – nie daj przejść mu kontroli nad sobą”, „Fonoholizm”, „Zagrożenia w sieci – chronię swoją prywatność”, „Uczymy się mądrze korzystać – zajęcia profilaktyczne z Programu Smart, to znaczy mądrze – uzależnienie czy nawyk”, „Zachowanie, agresja, przemoc”; debata profilaktyczna dla 22 uczniów klasy VII;
- Przedszkole Nr 2: zajęcia profilaktyczne z programu „Przyjaciel Zippiego” dla 62 dzieci; warsztaty „Poznaj swoje emocje” dla 25 dzieci; „Tosia uczy się” – 25 dzieci;

- spektakl profilaktyczny „Mniam, mniam” i „Włącz emocje”;
- spotkania z dzielnicowymi, którzy przeprowadzali indywidualne i grupowe spotkania z uczniami,
- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz wymagających takiego wsparcia,
- objęcie uczniów indywidualną opieką pedagogiczno-terapeutyczną m.in. w zakresie eliminowania napięć psychicznych związanych z niepowodzeniami szkolnymi, rozwiązywaniem trudności na tle konfliktów rodzinnych, rozwiązywania konfliktów z rówieśnikami i nauczycielami
- kierowanie uczniów do pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizacja szkolnych programów wychowawczo – profilaktycznych poprzez profilaktykę zachowań agresywnych, wdrażanie do trafnej oceny niebezpieczeństw, wyrównanie szans edukacyjnych uczniów, przeciwdziałanie uzależnieniom (upowszechnianie wiedzy na temat niebezpieczeństw wynikających z używania substancji uzależniających), promowanie zdrowego stylu życia,
- prowadzono pedagogizację rodziców podczas spotkań w zakresie: Komunikacji bez przemocy, Agresji, Cyberprzemocy i używek wśród nastolatków, Portale społeczne naszych dzieci, Bezpieczeństwo i dziecka w sieci, Agresja u dzieci, przyczyny i sposoby jej przeciwdziałania, Sposoby spędzania czasu wolnego przez dzieci w młodszym wieku szkolnym, Bezpiecznie w domu i w szkole.

W szkołach na zebraniach z rodzicami prowadzone były pogadanki dotyczące agresji:

- rozmowy z rodzicami dziecka autystycznego – ukierunkowanie działań rodziców przeciw wybuchom agresji i niepożądanym zachowaniom dziecka,
- ukazywanie dróg „Mądra miłość – Jak wychować szczęśliwe dziecko?”
- przedstawienie rodzicom skutków i przyczyn zachowań agresywnych, przedstawienie etapów rozwoju dzieci;
- zachęcanie rodziców do udziału w „Szkoła dla rodziców”
- „Mądra miłość” – szkolenie przeprowadzone przez przedstawiciela Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu,
- Warsztaty dla rodziców „Fonoholizm” (SP Nr 2)
- wychowawcy klas prowadzili pogadanki z rodzicami na temat bezpiecznego i właściwego korzystania z komputera i Internetu, kontroli rodzicielskiej pn. „Dzieci w sieci”, „Internet bez przesady”
- Kadra pedagogiczna placówek oświatowych z terenu Gminy Morąg udzielała wsparcia i porad rodzicom w sprawach trudności wychowawczych, rozwiązywania sytuacji konfliktowych z dziećmi i w domu. Prowadzono poradnictwo w zakresie modyfikowania sposobu postępowania rodziców oraz ich postaw wobec dzieci, wskazywano możliwe działania, udzielano i organizowano wsparcie w wymaganym zakresie.

Gmina Morąg w 2023 r. włączyła się do obchodów XXV Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny pod hasłem „Razem tworzymy rodzinę”, w ramach których zrealizowano szereg działań w zakresie wspierania rodzin promujących właściwe relacje w rodzinie m.in. :

- Festyn szkolny zorganizowany przez i w Szkole Podstawowej w Żabim Rogu dnia 20.05.2023r. pod nazwą „Razem Tworzymy Rodzinę”, w którym wzięło udział 300 osób;
- Obchody dni mamy i taty w maju 2023r. w ramach, których odbyły się spotkania z rodzicami, zorganizowano Festyn rodzinny, ogniska w AgroRaju i w Szymanowie, wycieczka z rodzicami do Nowej Holandii;
- Biblioteka Miejska Morąg zrealizowała działania:
 - ✓ 27.05.2023 r. – 18.06.2023 r. - „Pradawne dziedzictwo. Czytaj-Myśl-Baw się z Biblioteką!” dla 59 osób,

- ✓ 04.06.2023 r.- Zabookowany Morąg” dla 78 osób,
- ✓ 05.06.2023 r.- 16.06.2023 r. – konkursy na Facebooku, w których udział wzięły 34 osoby: „Dlaczego Twoje dziecko jest wyjątkowe”, „Pokaż lub napisz jak spędzasz czas wolny z rodziną”, „Która książka najlepiej odzwierciedla siłę i więź rodzinnych relacji?”
- Piknik sensoryczny dla rodzin z dziećmi ze specjalnymi potrzebami zorganizowany przez Przedszkola, Żłobki, – 222 osoby;
- Wystawa zabawek i dekoracji pokoi dziecięcych w wykonaniu uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy przez TPD w Morągu – 348 uczestników;
- „Perspektiv” – wystawa malarstwa autorstwa Magdaleny Dudzik – 204 uczestników;
- „Moraska rodzina i jej miasto na przestrzeni wieków” – czerwiec 2023r. – wykład połączony z prezentacją archiwalnych zdjęć Otwartego Systemu Archiwizacji w celu przybliżenia miasta i mieszkańców z dawnych lat – 22 uczestników;
- „Wypożycz Bibliotekarza” – Przedszkola i Żłobki, Szkoły – cykl spotkań podczas których promowano książki o tematyce rodzinnej, kreatywne warsztaty balonowe i „Makaronowe cudaki” – 710 uczestników;
- Biblioteka Miejska w Morągu zorganizowała cykl warsztatów: „Książki mają moc”, „W świecie dziecka”, „Bajeczni adwokaci” – 306 uczestników;
- Szkoła Podstawowa w Słoneczniku zorganizowała „Dzień matki” – 150 uczestników;
- Żeglarskie Dni Rodziny w Klubie Żeglarski KEJA w Bogaczewie współorganizowane ze Szkołą Podstawową Nr 4 w Morągu 17.06.2023r. – 300 uczestników;
- Turniej Rodzinny Boule zorganizowany 28.05.2023r. przez Referat Sportu i Rekreacji przy Urzędzie Miejskim w Morągu – 16 uczestników;
- XI Spartakiada Przedszkolaków z udziałem rodzin 30.05.2023r. zorganizowane przez Przedszkole „Jedyneczka” w Morągu – 350 uczestników;
- Wykład na temat „Razem Tworzymy Rodzinę” 01.06.2023r. przez Zespół Szkół Licealnych w Morągu – 60 uczestników;
- Szkołą Podstawowa Nr 3 w Morągu zorganizowała Festyn rodzinny z okazji „Dnia Dziecka” po hasłem „Razem Tworzymy rodzinę” – 350 uczestników;
- Przedszkole Nr 2 i Żłobek Miejski w Morągu dnia 02.06.2023r. zorganizowały festyn „Razem Tworzymy Rodzinę”, przedstawienie przygotowane przez nauczycieli i rodziców pn. „Chatka bajek” – 300 uczestników;
- Dom Dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu dnia 02.06.2023r. zorganizował piknik rodzinny „Razem Tworzymy Rodzinę” – 250 uczestników;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Morągu zorganizowało festyn rodzinny w formie Pikniku nad Jeziorem Skierny – 250 uczestników;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Jurkach w dniu 03.06.2023r. zorganizowała festyn rodzinny – 250 uczestników;
- Morąski Dom Kultury dnia 04.06.2023r. zorganizował festyn z okazji Dnia Dziecka „Razem Tworzymy Rodzinę” – 400 uczestników;
- Referat Sportu i Rekreacji przy Urzędzie Miejskim w Morągu dnia 04.06.2023r. w Parku Miejskim zorganizował Rodzinny Turniej Siatkówki Plażowej dwójek – 15 uczestników;
- Parafia Grekokatolicka w Morągu z CK Animator dnia 08.06.2023r. zorganizowały festyn Eparchialne Święto Rodzin – 250 uczestników;
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Morągu dnia 07.06.2023r. w Sali Widowiskowo-Kinowej MDK zorganizował okolicznościowy program „Razem Tworzymy Rodzinę”;
- Szkoła podstawowa Nr 2 w Morągu w dniu 07.06.2023r. zorganizowała obchody Dni Mamy i Taty – 30 uczestników;
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Morągu w dniu 16.05.2023r. zorganizowała uroczystości Dni Rodziny w formie turnieju „Rambit w Jedynce” – 250 uczestników.

Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie

1. W celu wzmocnienia kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców prowadzone są działania edukacyjne i wspierające rodziny z terenu miasta i gminy Morąg przez instytucje ustawowo powołane, jak również przez organizacje pozarządowe, które współpracują ze sobą. Na terenie Gminy Morąg współpracują ze sobą w tym zakresie: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu, Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu, gminne placówki oświatowe, niepubliczne placówki oświatowe, powiatowe placówki oświatowe tj. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szymanowie, Zespół Szkół Licealnych w Morągu, Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, organizacje pozarządowe (Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci), Sąd Rejonowy w Ostródzie Wydział Rodzinny i Nieletnich (kuratorzy zawodowi) oraz Zamiejscowy Wydział Karny w Morągu. Działania edukacyjne polegają przede wszystkim na pracy socjalnej w środowisku, wspierania rodzin przeżywających trudności przez asystenta rodziny, współpracy interdyscyplinarnej instytucji, przeprowadzaniu rozmów profilaktycznych oraz motywujących do udziału w „Szkole dla rodziców i wychowawców” oraz motywowania do podjęcia terapii od uzależnień, utrzymywania abstynencji, promowania właściwych zachowań.
2. W ramach wczesnej profilaktyki oraz poprawy kompetencji wychowawczych w 2023 r. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu zrealizowało dwie edycje warsztatów „Szkola dla rodziców i wychowawców”, w których wzięło udział 28 osób.
3. Na terenie Gminy Morąg rodziny z dziećmi były obejmowane wsparciem psychologicznym i pedagogicznym w szkołach oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, pracą socjalną, poradnictwem rodzinnym, wsparciem asystentów rodziny. Sytuacja dzieci w środowisku rodzinnym monitorowana była przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, funkcjonariuszy Policji, pedagogów szkolnych, wychowawców, kuratorów sądowych zawodowych i społecznych. Przedstawiciele wszystkich instytucji współpracowali ze sobą na rzecz poprawy sytuacji w rodzinach, wspierali, organizowali pomoc specjalistyczną.
4. W placówkach oświatowych na terenie Gminy Morąg realizowane są oddziaływania edukacyjne na rzecz rodziny przez zatrudnionych pedagogów szkolnych, pedagogów specjalnych i psychologów.
5. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Morągu prowadzą pracę z rodzinami między innymi w formie: prowadzenia rozmów motywujących do zmiany zachowań, postaw, uświadamiania rodzicom wpływu ich negatywnych zachowań na rozwój psychiczny i emocjonalny dziecka, motywowania do zmiany zachowań, korzystania ze wsparcia dostępnych specjalistów, podejmowania terapii odwykowej, współpracowania z przedstawicielami instytucji na rzecz poprawy sytuacji w rodzinach. Przy czym współpracują ze wszystkimi dostępnymi instytucjami i organizacjami na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin.
6. Przedstawiciele wszystkich instytucji udostępniają w swoich placówkach ulotki, broszury, informatory edukacyjne pozyskiwane m.in. z Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu.

7. Współpraca interdyscyplinarna pomiędzy pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi wydziału Rodzinnego, polega przede wszystkim na diagnozowaniu potrzeb rodziny, sytuacji dziecka w rodzinie, opracowywaniu planu pomocy rodzinie, monitorowaniu funkcjonowania rodziny, przeprowadzania rozmów motywacyjnych i wspierających.

Finansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wszelkie działania realizowane w ramach niniejszego Programu były realizowane przede wszystkim z budżetów Instytucji, których działania zaprezentowano.

Z informacji Kierownika Burmistrza Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wynika, iż z budżetu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zostały wydatkowane środki w wysokości 3.690 zł, z przeznaczeniem na zakup materiałów kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Smart-to znaczy mądrze”, w tym kart pracy dotyczących cyberprzemocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu ze środków własnych Gminy wydatkował kwotę 4.170,39 zł, w tym 2.442,39 zł na realizację szkoleń dla pracowników socjalnych i członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych nie otrzymują wynagrodzenia z tytułu uczestnictwa w posiedzeniach.

Morąg, dnia 20.03.2024 r

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Morągu

Alina Witkowska